

Zbigniew Goliński

Konferencja tekstologiczna : Warszawa, 18-20.IX 1961 r.

Biuletyn Polonistyczny 4/13, 14-16

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wysunęła Skwarczyńska. Pewnej "rehabilitacji" Miriama z okresu przed "Chimerą" domagał się Trznadel.

Terminologiczne zastrzeżenia w stosunku do takich terminów jak symbolika, symbolizm, idealizm, wysunęła Sławińska.

Budzyk sformułował swoje spostrzeżenia co do tego, kim jest autor ("narrator") pracy: krytykiem literackim przyjmującym rygor naukowy czy też syntetyzującym interpretatorem dziejów, wychodzącym całkiem od zewnątrz. Osobiście sądzi, że dominuje w pracy pierwsza postawa.

W odpowiedzi prof. K. Wyka zaznaczył, że nie wyobraża sobie pisania pracy w sposób absolutnie "beznamiętny", tym bardziej, że uniemożliwia to krótki dystans czasowy w stosunku do omawianego okresu. Znakomitą większość żądań szczegółowych uznał też autor za słuszne, ale nie zawsze - zwłaszcza w przypadku zagadnień domagających się przeprowadzenia badań szczegółowych - za dające się zrealizować już w pierwszym wydaniu przyszłego podręcznika.

KONFERENCJA TEKSTOLOGICZNA (Warszawa, 18-20.IX 1961 r.)

Konferencja odbyła się w ramach prac stałych Komisji wchodzących w skład Komitetu Organizacyjnego V Międzynarodowego Kongresu Słowistów. Od strony organizacyjnej patronował Konferencji Instytut Badań Literackich. Działalność Komisji tekstologiczno-edytorskiej w okresie międzyzjazdowym polega na opracowaniu zagadnień wytyczonych programem poprzedniego Kongresu (Moskwa 1958 r.) oraz na przygotowaniu problematyki kolejnego Kongresu (Sofia 1963 r.).

W Konferencji udział wzięli członkowie Komisji z poszczególnych krajów: prof. K. Górski (przewodniczący) - Polska, prof. F. Vodička oraz dr F.V. Mareš - ČSRS, prof. R. Lalić - Jugosławia, dr W. Düwel - NRD, prof. prof. D. Lichaczow, W. Nieczajewa, dr Uszakov - ZSRR, prof. P. Zwoliński, dr Z. Goliński (sekretarz Komisji) - Polska.

Konferencja poświęcona była następującym zagadnieniom:

1. Stan i metody kodyfikacji rękopisów starosłowiańskich,
2. Rozwój tekstologii naukowej w poszczególnych literaturach słowiańskich,
3. Zasady wydawania naukowego zabytków literatur słowiańskich,
4. Problematyka atrybucji tekstów literackich.

Dr Mareš przedstawił problematykę zawartą w przedłożonym przez delegację ČSR "Projekcie zasad katalogowania rękopisów starosłowiańskich" (autorzy projektu: V.F. Mareš i M. Bogatcowa), który uczestnicy konferencji otrzymali w powielonym skrypcie.

O stanie posiadania rękopisów słowiańskich w poszczególnych krajach informowali: prof. prof. Lichaczow, Lalić, Mareš i Düwel. Po dyskusji, dotyczącej głównie zakresu rozszerzenia pojęcia "katalogowania" na termin "opracowanie naukowe", postanowiono: a) rozesłać tekst projektu wszystkim (tj. również nieobecny) członkom Komisji; b) zobowiązać nieobecnych członków Komisji do nadsyłania uwag na ręce dr Mareša; c) prosić dr Mareša o znowelizowanie projektu wobec wysuniętych na Konferencji postulatów i uwag, jakie zostaną nadesłane, oraz o dostarczenie przed następną konferencją członkom Komisji ostatecznego tekstu projektu dla zatwierdzenia go przez Komisję.

Prof. Nieczajewa zreferowała w obszernym zarysie historię głównych zbiorów rękopiśmiennych w ZSRR, przedstawiła metodę opracowywania zbiorów nowszych, kładąc specjalny nacisk na konieczność stworzenia serii monografij rękopiśmiennej spuścizny wielkich pisarzy, co sama zapoczątkowała opracowaniem rękopisów Dostojewskiego.

W dyskusji postulowano stworzenie bibliografii centralnej katalogów rękopiśmiennych obejmujących zabytki w językach słowiańskich.

Rozwój i stan badań tekstologicznych w poszczególnych krajach przedstawili: prof. Nieczajewa, Lichaczow, Vodička, Lalić, Górski. Wysunięto wniosek, by przedstawione referaty wydać w tekście jednolitym, powierzając redakcję ogólną oraz autorstwo słowa wstępnego prof. Górskiemu.

Zwrócono uwagę na konieczność poświęcania większej troski recenzjom prac tekstologicznych, wydań klasyków, dyskusjom nad zagadnieniami tekstologicznymi w poszczególnych krajach.

Prof. Nieczajewa wygłosiła referat na temat atrybucji tekstów anonimowych i wydawanych pod pseudonimami. Dyskusja, rozwijająca się głównie wokół atrybucji tekstów metodą badań stylistycznych i językowych, stała na tym, że próby ustalenia autorstwa, niezależnie od metody przyjętej przez badacza,

winy być potwierdzone w zakresie wszystkich dostępnych badań metod, że badanie winno mieć charakter kompleksowy.

Na zamknięcie uchwalono odbycie następnej konferencji w terminie wczesnojesiennym 1962 r.

dr Zbigniew Goliński
Instytut Badań Literackich PAN

KONFERENCJA POŚWIĘCONA TWORCZOŚCI IGNACEGO KRASICKIEGO I LITERATURZE OKRESU OŚWIECENIA

Wrocław, 23-25.XI 1961 r.

Konferencja wrocławska zorganizowana staraniem pracowni Oświecenia Instytutu Badań Literackich oraz Katedry Literatury Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego była okazjonalnym przeglądem roboczym prac tutejszego środowiska polonistycznego. Okazjonalnym w tym sensie, że połączonym z uczczeniem 160 rocznicy śmierci Krasickiego, pisarza budzącego w tutejszym środowisku naukowym szczególne zainteresowanie z posiewu T. Mikulskiego, inicjatora badań nad polskim Oświeceniem we Wrocławiu. Udział w konferencji wzięli liczni goście zaproszeni ze wszystkich ośrodków polonistycznych w kraju. W ciągu trzech dni konferencji ogłoszono 11 referatów i komunikatów ugrupowanych w następującej kolejności: I. Krasicki, Zagadnienie teoretyczne oraz historycznoliterackie przyczynki i studia szczegółowe.

Pierwszy dzień konferencji przebiegał pod znakiem Krasickiego (dwa referaty oraz otwarcie wystawy). R. Wołoszyński wygłosił referat pt. "Krasicki wobec prądów Oświecenia", będący próbą określenia miejsca pisarza wobec prądów ideowych i społecznych epoki ze szczególnym uwzględnieniem problematyki styku Krasicki - Rousseau oraz zagadnienia utopii nipańskiej w "Doświadczyńskim". Z. Goliński (Glossy do Monachomachii") przedstawił wielorakie rozwarstwienie aktualnego sporu o "Monachomachię", funkcję ustaleń filologicznych w tym sporze oraz ówczesną recepcję poematu.

A. Jendrysik z bieżących badań nad publicystyką Staszica zreferował jego program edukacji obywatelskiej na tle programów europejskich Oświecenia.